Polman schrijft

Dit is een uitgave van
Boekhandel Polman
Dorpsstraat 42 Bemmel

uitgave nummer 92, november 2009

Riny in Boeken

Beste mensen,

Boekenvak een leuk vak? Zeker! We ontmoeten veel (interessante) mensen en als fervent lezer lopen we de hele dag in een soort luilekkerland rond.
We zien trends opkomen: als een bepaald boek goed gelopen heeft, verschijnen in korte tijd veel boeken in dat genre. Als een boekomslag pakkend is, zie je snel daarna dat andere boeken vergelijkbare voorkanten hebben. Och, niets is ook de schrijver, uitgever of boekhandelaar vreemd.

Maar we zien ook de inzet van velen die het boekenvak een warm hart toedragen. We zien met hoeveel liefde en inzet op de meeste scholen de kinderboekenweek verlopen is de afgelopen maand.
We zien de vele leesclubs waar boeken tot discussies en soms tot ander inzicht leiden. We zien de schrijvers die aanschuiven bij een van de praatprogramma's op TV en op zulk een aansprekende manier over hun nieuwe boek vertellen dat mensen de volgende dag in de winkel alleen maar weten dat ze dat boek willen hebben terwijl ze de titel en auteur niet meer weten. In dat geval is het natuurlijk fantastisch dat wij bij een site als "*uitzending gemist*" de informatie weer kunnen terugvinden. Want ja, alle radio en TV programma's bijhouden is ook voor ons niet te doen. En al helemaal niet als we ook nog een boek willen lezen in onze vrije uurtjes.
Al die techniek is natuurlijk fantastisch maar dan moet alles wel werken! En niet dat, zoals deze week, de server plat ligt bij onze distributeur, ons nieuwe computersysteem toch nog veel hobbels bevat, er een klein virusje door het systeem wandelt (en dan bedoel ik geen Mexicaans) en dat een van de collega's die vakantie viert op een tropisch eiland via de mail meldt dat de e-reader leeg is zodat ze niet verder kan met lezen (klein detail: ze is de oplader vergeten).
Techniek, techniek, ik bewonder mensen die er verstand van hebben en nieuwe ontwikkelingen bedenken; ik spreek alleen hun taal niet…

Taal zonder woorden begrijp ik wel. Taal waarbij mensen laten merken dat ze iets waarderen. Zoals recent een (bijzonder) boekje voor ons persoonlijk van een klant, een bloemetje toen we een uitverkocht boek toch nog konden vinden, een klein cadeautje van iemand die aan de andere kant van de wereld woont en een keer inde zoveel tijd haar moeder in Bemmel bezoekt en dan steevast langs de boekhandel komt, de wekelijkse koeken en koekjes van de markt op donderdag en zo kan ik nog meer noemen.
En dit allemaal maakt het boekenvak een mooi vak!

Groetjes,
Riny Polman

Verder in dit nummer:

- Noud Bles: November 1989: brak de muur, bracht de Vrijheid?
- Prachtig historisch beeld van de geschiedenis van Arnhem
- AKO Literatuurprijs 2009
- Maand van de spritualiteit

November 1989: brak de Muur, bracht de Vrijheid?

De vorige eeuw was rijk aan revoluties, van de Rode omwenteling in 1917 tot de Fluwelen revolutie in 1989. Het meest spectaculaire onderdeel van deze laatste was natuurlijk de onverwachte opening van de Muur in Berlijn op maandagavond 9 november 1989. Het morsige Politburolid Günter Schabowski meldde in een life uitgezonden persconferentie dat de nieuwe reisregeling DDR-burgers toestaat om de grens van de boeren- en soldatenrepubliek te overschrijden. Met ingang van? luidde de vraag van een journalist. Hij grabbelde een vodje uit zijn colbertjasje, keek in de camera en zei: *'Ab sofort.'* Daarmee was het lot van de Muur, van de deling van Berlijn, van de DDR als zelfstandige staat en van de communistische heerschappij in Midden- en Oost-Europa bezegeld. Welke uitwerking hadden de historische veranderingen op de verhalen en romans in de Duitse literatuur. In november 2009 maken we de balans op. Wat heeft 20 jaar *Wiedervereinigung* in de Duitse letteren opgeleverd? In de beperkte ruimte van Van Boeken Bezeten de twee belangrijkste romans over dit thema. *)

Begin oktober verscheen in Nederlandse vertaling *Adam en Evelyn*, het paradijsverhaal van 'DDR-auteur' Ingo Schulze dat zich afspeelt in het mythische jaar 1989. Het verhaal van de Oost-Duitse kleermaker en fotograaf Lutz Frenzel die door iedereen Adam wordt genoemd en zijn vrouw Evelyn begint in de maand augustus van het fluweeljaar. Wanneer Evelyn ontdekt dat Adam te intieme toenadering zoekt bij zijn vrouwelijke klanten, vertrekt zij met haar vriendin richting Hongarije, waar naar verluidt er mogelijkheden zijn om het Bondsrepubliekelijke paradijs te bereiken. Adam die de voordelen van de DDR weet te schatten, zet de achtervolging in. Na een tussenstop aan de oever van het Balatonmeer eindigen beiden in het vrije, kapitalistische München, waar Evelyn de studie van haar keuze wel kan realiseren en niemand zit te wachten op de maatkleding die meesterkleermaker Adam kan leveren. De grote omwenteling beleefd door kleine, gewone mensen met hun hoofden en harten, hun dromen en teleurstellingen

Aanzienlijk verder reiken de ambities van de bij ons nog niet eerder vertaalde Uwe Tellkamp. Zijn kloeke, 845 pagina's tellende roman *De Toren* verscheen een week geleden op 30 oktober. Tellkamp gebruikt alle dimensies die de romankunst biedt. Hij verkent de hoogte en diepte, de lengte en breedte, de vooruit- en de terugblik, de grote en de kleine geschiedenis, de wijdte van de horizon en het brandpunt van het kenmerkende detail in een overvloed die duizelig maakt. We volgen de belevenissen van drie hoofdpersonen, ingebed in hun grote familiekring en in hun woon-, werk- en schoolomgeving van december 1982 (Breznjev sterft) tot 9 november 1989. Christian begint als puber en eindigt als jong volwassene. Zijn vader, de medisch specialist Richard, houdt er een buitenechtelijke relatie op na die hem gaat opbreken. En oom Meno is uitgeverijredacteur, als geen ander moet hij in de DDR waarachtigheid en censuur met elkaar verzoenen. Tellkamp beschrijft de personages, de gebeurtenissen en het decor met een ijzingwekkende nauwkeurigheid in uitweidingen die soms benauwen, maar nooit vervelen omdat ze de omwegen zijn naar de waarheid die in de DDR niet genoemd kon worden, en eindeloos omcirkeld daardoor trefzeker zijn geduid. *De Toren* is een roman die naadloos past in de grote Duitse romantraditie van Thomas Mann, Heinrich Böll en Günter Grass. *De Toren* is een roman voor lezers die durven.

Noud Bles

Ingo Schulze: *Adam en Evelyn,* roman, 2009, Uitgeverij Meulenhoff, prijs € 19,89 (paperback)
Uwe Tellkamp: *De Toren,* roman, 2009, Uitgeverij De Arbeiderspers, prijs € 34,95 (geb.)

*) Op 10 november besteedt Radboud Reppen en Roeren in Nijmegen een hele avond aan de val van de Muur, die Wende en Wiedervereinigung als thema's in de Duitse literatuur, informatie zie: http://www.ru.nl/pv/cultuur/radboud reppen_en/

Alle bijdragen in de rubriek Van Boeken Bezeten die vanaf april 2002 in de nieuwsbrief zijn verschenen, kunt u terugvinden op de vernieuwde website van Noud Bles:

http://www.noudbles.nl, kies: publicaties, columns, columnarchief

Prachtig historisch beeld van de geschiedenis van Arnhem

Met de verschijning van Arnhem van 1700 tot 1900 is het drieluik van de geschiedenis van Arnhem compleet. In drie delen, waarvan deel 1 en deel 3 al zijn verschenen, staat de intrigerende historie van de stad vanaf de prehistorie tot het eind van de twintigste eeuw beschreven. Het cruciale tweede deel smeedt de band tussen de middeleeuwen en de twintigste eeuw. De basis voor de huidige stad werd tussen 1700 en 1900 gelegd. Vooral in de negentiende eeuw werd de stad door stedenbouwkundige en demografische invloeden tot het 'Haagje van het Oosten'. In de tweede helft van die eeuw was Arnhem de snelst groeiende stad van het land. Arnhem werd een parkenstad waar het goed leven was. Toch waren er ook schaduwzijden aan de groei: slechte behuizing voor arbeiders en ziekte-epidemieën. Een echte industriestad was Arnhem niet, maar de dienstensector werd steeds belangrijker. De stad fungeerde als regionale markt en overslagcentrum tussen Duitsland en het westen. De aanleg van spoorlijnen en wegen gaf een extra impuls aan de ontwikkeling van de stad. Onder dit gunstig gesternte bloeide het culturele, intellectuele en politieke klimaat.

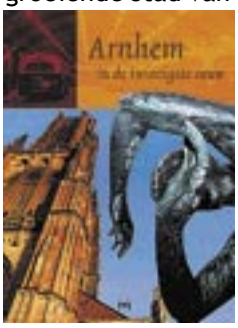

AKO LITERATUURPRIJS 2009

!0 november vindt de uitreiking van de AKO-literatuurprijs plaats. Elk jaar is dat weer een bijzondere gelegenheid om een schrijver/ster en zijn/haar boek in de schijnwerpers te zetten. Onderstaand de genomineerden met hun boek.

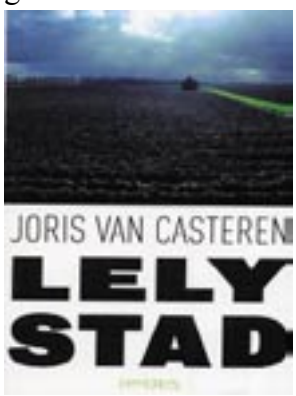

Joris van Casteren *Lelystad*
Autobiografisch verslag van een jeugd in de nieuwbouwstad Lelystad. Prijs: €**17,95**

Joke van Leeuwen: *Alles nieuw*
Tussen een bejaarde vrouw en haar artistieke jonge onderhuurster berust de communicatie vooral op misverstanden. Prijs: €**18,95**

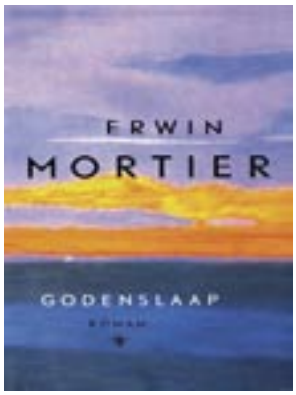

Erwin Mortier *Godenslaap*
Een bijna 100-jarige Vlaamse vrouw beschrijft haar ervaringen rond de Eerste Wereldoorlog in Vlaanderen en Noord-Frankrijk om en aan het front. Prijs: €**19,90**

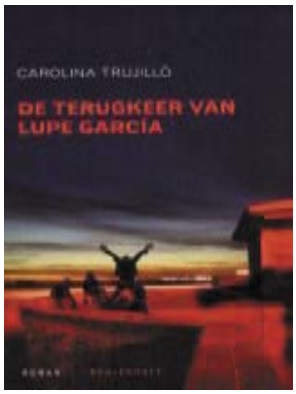

Carolina Trujillo *De terugkeer van Lupe Garcia*
De naar Nederland gevluchte dochter van slachtoffers van het militaire bewind in Uruguay in de jaren zeventig van de 20e eeuw zint op wraak.Prijs: €**19,95**

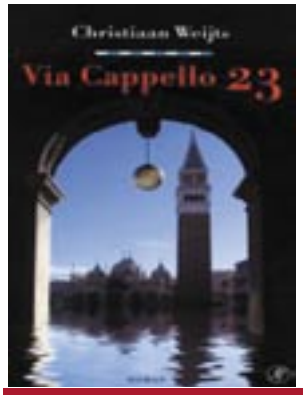

Christiaan Weijts *Via Cappello*
Een Nederlandse journalist doet in Venetië verslag van een staking van gondeliers.Prijs: €**18,95**

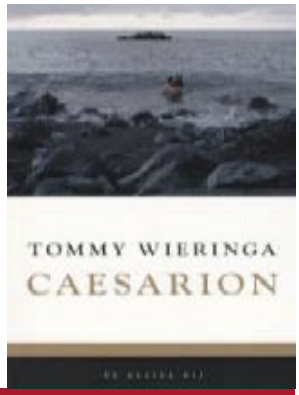

Tommie Wieringa *Caesarion*
Een jonge barpianist. zoon van een beroemd beeldend kunstenaar en een porno-actrice, vertelt over zijn avontuurlijke leven. Prijs: €**19,90**

Deze maand: maand van de spiritualiteit

zie ook www.maandvandespriritualiteit.nl

7 Geheimen van de schildpad:A.Schwartz

De kracht van zelf-waardering; E.Aron

De winnaar staat al-leen: Coelho

Overlevingsgids HSP: Ted Zeff

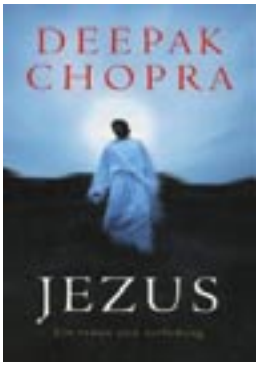

Jezus :Deepak Chopra

Geloven is mijn ding niet

Of het nu door mijn katholieke opvoeding komt, weet ik niet, maar met geloven heb ik niet zoveel. Met de kerk als institutie heb ik het al jaren gehad, het ietsisme kan me niet bekoren. Soms denk ik dat ik er gewoon te dom voor ben, of te nuchter. In de woorden van dichter Willem Kloos (1859 - 1938) 'Ik ben een god in 't diepst van mijn gedachten' kan ik me beter vinden. Volgens Kluun, onze Nederlandse casanova en kenner van het lief & leed rond het sterfbed, bekend van de bestsellers *Kwam een vrouw bij de dokter* en *De weduwnaar* – behoor ik tot de 14 procent Nederlandse rabiate atheïsten.

Kluun weet er alles van, want hij deed er onderzoek naar en doet er verslag van in het essay *God is gek, de dictatuur van het atheïsme* dat hij voor de Maand van de spiritualiteit schreef. Het logo van de Maand, een felle roodgele vlam, siert de cover van God is gek – een titel die naar believen te interpreteren is als eigenaardig, krankzinnig of zo gek nog niet - en het symboliseert de vitaliteit van de hedendaagse spiritualiteit.

Kluuns boekje – 59 pagina's, veel literatuurverwijzingen - is ontstaan uit verbazing. 'Heb ik wat gemist?', vraagt hij zich af. Moet je de media geloven, dan ben je een idioot als je god ter sprake brengt. Kennelijk is god dood. Voor zijn onderzoek vraagt Kluun media-iconen wat zij van de schepper en het hiernamaals vinden. Hun antwoord is unaniem: god bestaat niet en na dit leven is het patsboem afgelopen, de wereld moet je rationeel verklaren.

Maar Kluun ziet een ware revival van de godsdienst in vele gedaanten. *Nieuwe spirituelen* als Paolo Coelho en Jeff Forster doen goede zaken met, wat Kluun noemt, *zweefmolenliteratuur* en een magazine als Happinez heeft een oplage van 182.000 exemplaren. Is die 14 procent die zich zo luidruchtig manifesteert wel representatief?, vraagt hij zich af.

Hij benadert hedendaagse wetenschappers en opinieleiders, en telefoneert postuum met filosofen als Kant, Spinoza, Wittgenstein en Einstein. Hun antwoorden zijn niet verrassend. Geloven ze in een godheid, dan blijft er altijd twijfel over; nader onderzoek is nodig. Hoera voor de zweefmolenauteurs die de hedendaagse mens graag in zijn zoektocht begeleiden.

Zelf weet Kluun het ook niet meer zo zeker. Hij balanceert tussen het katholieke Brabant van zijn jeugd en de nieuwe spirituelen. Was hij ooit een nogal oppervlakkige Amsterdamse reclameboy die vooral van het leven genoot, door het langdurige ziekbed van zijn vrouw is hij aan het denken gezet. Er blijkt meer dan materie en hedonisme te zijn, en hoe moet hij sommige gebeurtenissen verklaren? Bij Kluun bijvoorbeeld begint af en toe spontaan de stereo-installatie te spelen die hij lang geleden van een onlangs overleden oom kreeg. Spookt het dode familielid misschien nog onzichtbaar in huis rond? Hij vraagt zich ook af of hij later zijn overleden vrouw zal ontmoeten.

Ook als organisatoren van het Filosofisch Café Arnhem konden we niet om de religie heen, toen we het programma voor het komend seizoen bespraken. Onder andere door het lijvige boek *Een seculiere tijd* van Charles Taylor vroegen we ons af of godsdienst weer helemaal terug is. Op 15 december bent u van harte welkom om onder leiding van verklaard atheïst Paul Troost over god een goed gesprek te voeren.

Van Kluun heb ik begrepen dat ik als lid van die 14 procent op mijn tellen moet passen. Alles is betrekkelijk en waarom zou ik niet op een dag de zon achter de wolken zien schijnen en niet bij een onbegrijpelijk ritueel hemels glimlachen? Misschien ziet u mij zelfs in een koddig gewaad zingend en trommelend door de straten schuifelen. Want had ik ooit gedacht dat ik aan een column een titel zou geven die refereert aan die afschuwelijke, nietszeggende uitdrukking *je ding doen*?

Paul Troost

Kluun. *God is gek, de dictatuur van het atheïsme* (€ 2,50)
Charles Taylor. *Een seculiere tijd*
Jürgen Habermas. *Geloven en weten. En andere politieke essays*
Paolo Choelho. *Een seculiere tijd*

Filosofisch Café Arnhem, 15 december: 'Is religie weer terug?'.
Café Nieuwstad, Walstraat 54 Arnhem. Entree gratis

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Boekhandel Polman te Bemmel. Ingezonden artikelen verwoorden de mening van de schrijver.

De nieuwsbrief geeft nieuws en activiteiten over de wereld van'het geschreven woord' in het algemeen en over onze boekhandel in het bijzonder.
Daarnaast willen we een podium zijn voor mensen die van boeken en literatuur houden. Dus indien u een stukje wilt schrijven voor de nieuwsbrief, aarzel dan niet!
De nieuwsbrief is gratis af te halen in de winkel.
Vanzelfsprekend wordt onze nieuwsbrief ook op onze website gepubliceerd.

Bijdragen van:
- Noud Bles
- Paul Troost
- Riny Polman

Eindredactie:
- Frans Polman

Informatie:
Boekhandel Polman
Dorpsstraat 42
6681 BN Bemmel
T: 0481 - 453 145
F: 0481 - 454 419
W: www.boekhandelpolman.nl
E: info@boekhandelpolman.nl